Rok 5-ty № 37. Cena Mk. 1.500.000.

KINEMA

NIEZALEŻNE POLSKIE MIESIĘCZNE

CZASOPISMO KINEMATOGRAFICZNE.

Revue mensuelle indépendante de la cinématographie polonaise.

—

The independent journal of the polish cinematograph Industry.

—

WARSZAWA
Luty
1924.

Unabhängige Monatliche Fachzeitschrift der polnischen Kinematographie.

—

Rivista polacca dell' industria cinematografica.

—

Redakcja i Administracja: Marszałkowska 125. Redaktor naczelny: JAN BAUMRITTER. przyjmuje od 1—3. Konto P. K. O. 3666 Tel.: 236-57, 204-29.

Wiera Chołodnaja i O. Runicz.

Spółka Kinematograficzna **„KOLOS"**

„DWA ŚWIATY"

Henny Porten

Znudzona arcyksiężniczka, szukająca podniety w kokietowaniu wielkiego aktora, pochodzącego z ghetta.

A. Morewski

Ostoja przesądów, fanatyczny rabbi, który wyklina syna za ucieczkę z rodzinnego domu, a na schyłku życia wybacza mu, ujrzawszy go w blaskach sławy na scenie cesarskiego teatru w Wiedniu.

„DWA ŚWIATY"

Ghetto Małopolski

Szara mieścina na tle uroczego i smętnego krajobrazu małopolskiego z powszedniemi troskami i uciechami zasklepionych w tradycjach religijnych i rodzinnych dzieci ghetta.

Cesarski Burg w Wiedniu

Wspaniały świat kipiącego gwarem życia Wiednia i pełnego przepychu dworu z jego intrygami i barwnemi zabawami — niby wyczarowany z bajki.

AGENCJA KINEMATOGRAFICZNA

Walerjana Drufa

Warszawa, Chmielna 66, tel. 153-51.

Adr. telegraficzny: „ALLIAFILM".

!!! 3 WIELKIE SZLAGIERY !!!

FILM SENSACYJNO-LOTNICZY

„Tragedja wynalazcy Samolotu"

Dramat w **6** aktach.

W roli głównej:

Sascha Gura, Rolf Randolf.

Włoski obraz wytwórni „Itala" w Rzymie.

„Bratnie dusze"

!!! Wspaniała wystawa !!!

Udział biorą wybitni artyści włoskich teatrów.

Amerykański film wytwórni „Pathé" prześlicznie kolorowany

p. t.

„Ten pierwszy...."

Salonowy dramat w **6** aktach o nadzwyczajnie bogatej wystawie, osnuty na tle powieści: **„Cierniowe drogi miłości"** z udziałem ślicznej **Luise Glaum** i rozkosznego dziecka **Peggy Carwright.**

(Zastrzegamy ewent. zmianę tytułów).

!!! 3 WIELKIE SZLAGIERY !!!

Spółka Kinematograficzna „KOLOS"

Warszawa, Al. Jerozolimskie 31.—Telefon 255-31.

Szalone Kobiety

Monumentalne arcydzieło w **2** serjach **11** aktach

rozgrywające się w

MONTE CARLO

Koszt inscenizacji **1.500.000** Dolarów.

Proces Laroque'a

Rekordowy film wytwórni „ECLIPSE" w Paryżu w **2 serjach** o niezwykle zajmującej fabule i prześlicznej grze artystów scen paryskich.

POLSKA SPÓ

PTK
POLFILMA

ZARZĄD i BIURO WYNAJMU

Warszawa, Sienkiewicza № 12.

Telefon 45-54 i 98-83.

Po

!!! Rezerw

MOZŻUCHIN.

SZLAGIER **1924** R. !

„La Maison de Mystère“

(Dom Tajemnic)

Dramat w **4** Serjach

z królem Ekranu MOZŻUCHINEM

Najnowsza

Produkcja.

Rex- **„Sylv**

Dramat Nocy Syl

W roli głównej sły

Wykonany pod kiero

Potężne dzieło Filmowe w

Niebywała gra artystów ! ❋ Nadzwy

„Zgorszenie” (Skandal)

Według dramatu Henry Bataille'a w **5** aktach.

„Destinée“ (Przeznaczenie)

Dramat miłosny w **5** aktach

Dla Filmu opracował ARMAND du PLESS

W roli gł. GABRYELLA ROBINNE, artystka „Comedie Françai

„Bartek Zwycięzca”

Polfilma

L A B O R A

mieszczące się przy ulicy **Wolskiej 42**. Telefon **17-8**

A więc: druki, napisy, wywoływanie negatywów, pozytywów, wira
wycinków. Kopjowanie na najnowszych kopja

Ceny wybitnie konkurencyjne.

KA AKCYJNA

lma

WYTWÓRNIA i LABORATORJUM

Warszawa, Wolska № 42.

Telefon 17-83.

Terminy !!!

Najpotężniejsze dzieło tegorocznej produkcji

z MAKSEM LINDEREM

p. t. „Au Secours“ (Zakład)

Komedja w 5 aktach.

Na uzupełnienie programu CHARLES CHAPLIN

w 2 aktowej farsie!

MAKS LINDER.

ster“ -Film

rowej w 5 aktach.

PAWEŁ KLÖPFER.

ctwem LUPU PICKA.

łujące prawdziwą Sensację.

a Technika ! ✽ Wspaniałe Dekoracje !

„Dauphin“

Tragedja Dziecka podczas Francuskiej rewolucji w 5 aktach.

W roli głównej: Tibor Łubiński.

„Córka Kawalera“

Obraz w 5 aktach podług romansu ROLFA BENETT.

Angielska Produkcja.

ologja chłopa polskiego pod zaborem pruskim w 6 aktach wedle motywów noweli HENRYKA SIENKIEWICZA.

W roli głównej Władysław PYTLASIŃSKI.

T O R J U M

Polfilma

onywa wszelkie roboty ściśle z kinematografją związane.

e, kopjowanie, sprawdzanie materjałów, robienie fotosów z nadesłanych

Odnawianie filmów. Wykonanie szybkie i dokładne.

Ceny wybitnie konkurencyjne.

POLSKA SPÓŁKA KINEMATOGRAFICZNA

„LECHFILMA“

Warszawa, Czysta № 1 ═══ HOTEL EUROPEJSKI. ═══ Telefon 242-53

Adr. tel.: „LECHFILMA“ Warszawa.

Wielki, fascynujący i sensacyjny

dramat francuski w 6-ciu aktach

═══ p. t. ═══

MATKA NIEWOLNICA i KOCHANKA

podług głośnej powieści BAZANA

CALVAIRE D'AMOUR

Wykonawcy ról głównych:

Natalja Lisienko, Rimskij, Vanel i Colline.

W NAJBLIŻSZYM CZASIE

Wielka sensacja Kinematograficzna

PRZEBUDZENIE SIĘ WIOSNY...

Dramat erotyczny w 6-ciu aktach

podług głośnej tragedji dziecięcej

znanego pisarza WEDEKINDA.

KINEMA.

Ogłoszenia:
1 str. . . . . Złot. poł. 70
$^{1}/_{2}$ str. . . . . Złot. poł. 35
Konto czekowe P. K. O. Nr. 3666.

Zeszyt № 37

Prenumerata wpłacona do 1-go marca b. r.
za rok 1924 . . . . . . Mk. 14 milj.
za pół roku (do 1/VI) . . Mk. 7 milj.
Numer pojedyńczy Mk. 1.500.000.

Numery pojedyncze „Kinemy" są do nabycia w kioskach, koszykach i w firmie „Kinotechnika" Chmielna 48.

„POLFILMA REDIVIVA".

Najpoważniejsze i najzasobniejsze w środki techniczne towarzystwo filmowe p. n. „Polska Spółka Akcyjna Polfilma" od kilku lat zwolna zamierała, sprawiając tem wszystkim entuzjastom i zwolennikom wytwórczości filmowej w Polsce zawód bolesny.

Wielki kapitał stronił zasadniczo od imprez filmowych wskazując na niefortunne handlowo i technicznie rezultaty naszej gospodarki filmowej.

Tem niemniej, rozwój niebywały przemusłu filmowego w krajach sąsiednich budził u nas nieustanne refleksje na ten temat i był bodźcem niesłabnącej energji dla kilku jednostek, które nigdy nie wątpiły, że Polska w tym kierunku pracować może i powinna.

I oto stał się cud. Wielki kapitał zaczyna się pozbywać aż nadto uprawnionego uprzedzenia do spraw polskiej wytwórczości filmowej i, pomału, przeprowadza ostrożną penetrację w tym kierunku.

W ostatnich tygodniach większość portfelu „Polfilmy" nabył „Polski Bank Handlowy w Poznaniu", który, po porozumieniu się z resztą akcjonarjuszy, podjął się reorganizacji Towarzystwa i postawienia go na odpowiednim poziomie.

W sprawie tej zwróciliśmy się do Dyrektora Zarządzającego „Polfilmy" p Czesława Smoczyńskiego, który, z całą gotowością, udzielił nam bliższych informacji.

„Ostatnie Walne Zebranie akcjonarjuszów, oraz Zarząd z Prezesem D-rem Kazimierzem Hacią na czele, sprecyzowali całkiem jasno kierunek i plan pracy „Polfilmy" na rok bieżący, względnie na najbliższe miesiące. Uchwały te zdążaja w pierwszym rzędzie:

1) do uruchomienia wypożyczalni,

2) do ożywienia działalności wytwórni.

Po przeprowadzeniu koniecznych zmian personalnych, rozpoczęto przedewszystkiem prace nad nawiązaniem kontaktu z zagranicą, celem przeprowadzenia studjów penetracyjnych oraz bezpośredniego zetknięcia się z największemi ośrodkami przemysłu filmowego. Rezultat — kontrakty z pierwszorzędnemi wytwórniami zagranicznemi i kontakt ściślejszy z najwybitniejszą wytwórnią „VITA" w Wiedniu, towarzystwem bogatem i wyposażonem w najlepsze środki techniczne.

„Polfilma" zakontraktowała szereg najwybitniejszych obrazów ostatniej produkcji, między innemi ostatnie, wykonane w Rzymie i w Wiedniu szlagiery z Maksem Linderem, Mozżuchinem, Lisenko i wielu innemi znakotościami doby obecnej. Został również zakupiony najsłynniejszy obraz ostatni „Sylwester", który europejskie koła filmowe uznały za ostatni wyraz najnowszej, olśniewającej wprost techniki filmowej.

Prócz zwykłych filmów t. zw. obyczajowych „Polfilma" zamierza prowadzić dział filmów treści pedagogicznej, a więc filmy oświatowe, historyczne, etnograficzne i t. d.

Obrazy doby współczesnej podlegają troskliwemu doborowi, aby, pod pozorem czystej sztuki, nie przemycać do ideowości polskiej elementów rozkładowych.

Zamierzamy nawiązać kontakt ściślejszy ze sferami rządowemi, a w szczególności z Ministerstwami Oświaty i Spraw Wojskowych, które niewątpliwie zechcą nam użyczyć swego wybitnego poparcia.

To jest pierwszy etap naszych zamierzeń. Większą jednak wagę przywiązujemy do uruchomienia samej wytwórni, dla której pawilon i laboratorja „Polfilmy", po uzupełnieniu brakujących szczegółów technicznych, przedstawiają pierwszorzędny warsztat pracy. Polska, posiadająca ogromną pojemność rynku własnego, musi w najbliższym czasie zdobyć się na własną wytwórnię stałą.

Jak wiadomo, przemysł filmowy w Polsce znajduje się zaledwie w zarodku a wszelkie próby wytwarzania noszą charakter dorywczy. Chcąc więc rozpocząć pracę celową i obliczoną na dłuższą metę, Polfilma czynl staranne przygotowania w tym kierunku. Inowacje techniczne, zaangażowanie specjalnego personelu, najlepsze siły reżyserskie krajowe i zagraniczne muszą postawić przemysł nasz na poziomie europejskim. Oczywiście, pierwsze kroki wytwórni muszą być oparte na najlepszych siłach technicznych zagranicznych, przy których zdolniejsi fachowcy miejscowi nabędą dostatecznej wprawy i doświadczenia.

Mamy niepłonną nadzieję, że nadchodzaca wiosna zastanie już nas przy pracy".

Twórca „MESSALINY"

GUAZZONI,

jako

artysta, reżyser i człowiek.

Guazzoni, twórca słynnych na świat cały filmów: „Quo vadis?" „Antonjusz i Kleopatra" i „Juljusz Cezar" — stworzył w Rzymie nowe dzieło „Messalina", które przechodzi wartością tamte jego dzieła, prześciga nadto wszystkie dotychczasowe arcydzieła ekranu, uchodzi w oczach krytyki za najwyższy szczyt, do którego dojść może sztuka kinematograficzna.

Tytuł „Grand Uffiziale", nadany Guzzononiemu przez króla włoskiego, jest tylko drobną nagrodę zasług twórcy „Messaliny", który stanowi również ciekawe zjawisko jako człowiek, jako artysta i jako producent filmów. Oto charakterystyka twórcy i jego dzieła, według informacji znawców.

Wszystko jest w nim spokojem i szczerością. Kiedy mówi, każde jego słowo jest treściwe i znaczne. Gdy dotyka materji artystycznej, oczy jego strzelają naraz błyskiem, ożywiają się ruchem subtelne rysy twarzy. Nie jest łatwo pobudzić go do mówienia, bowiem jest on, jak każdy prawdziwy artysta, wcieloną skromnością. Ale wrodzona uprzejmość, zwłaszcza w kole ludzi bliskich, przełamuje tę powściągliwość i Guazzoni, odpowiadając chętnie, mówi rzeczy niezmiernie interesujące.

Pomimo, że jego „Quo Vadis?" i inne wspomniane arcydzieła miały w Ameryce niebywałe powodzenie, początkujący naówczas reżyser nie był zadowolony z siebie, i, nie licząc się z olbrzymimi kosztami, przystąpił do nowej realizacji świata rzymskiego w filmie p. t. „Messalina".

I tu jest on przedewszystkiem artystą, następnie [illegible]

interesu. Nie potrzebuje być tym ostatnim. Wielko[...] dzieł zyskuje mu sama przez się powodzenie.

Jako twórca filmu jest on genjuszem uniwersalny[...] Szkicuje sam plany najdrobniejszej scenerji. Jest własny[...] architektem. Jakkolwiek posiada do pomocy cały szt[...] najwybitniejszych artystów, sam jest ich cudown[...] natchnieniem i najlepszym wykonawcą. Nie wiadom[...] co w jego filmach porywa więcej — potęga, rozmac[...] masywność imponującej architektury, czy też czarują[...] mozolne, oparte na studjach opracowanie każdego f[...] granowego szczegółu.

Kładzie nacisk pierwszorzędny na styl. Każ[...] rekwizyt jego dysze pięknością, jest głęboko pomyśla[...] szczerze stylowy. Będąc finansowo niezależnym, [...] ucieka się do podróbek. Jeżeli potrzebną jest mu p[...] sadzka mozaikowa, będzie to prawdziwa mozaika. Je[...] chce ukazać gmach, pod którego kolumnami ludzie w[...] dać się winni maleńkimi, stworzy świątynię, przygnia[...] jącą wyobraźnię rzeczywistym ogromem.

Guazzoni produkuje tylko filmy historyczne. [...] na tem polu od „Quo Vadis?" do „Messaliny", uczy[...] krok wieiki. Z „Messaliną" przeżywamy renesans fil[...] historycznego, dzięki nowej technice, nowej persp[...] tywie, nowym pomysłom artystycznym. Nadmieniam[...] że wielki włoch jednocześnie trafia do najbardziej w[...] magających gustów klasy ukształconej i umie pocią[...] szerokie masy, którym pracą swoją niesie kulturę pięk[...]

Uczony znawca świata antycznego odda jego dzi[...] hołd nie mniej, niż prostak, robotnik, lub włościa[...] Nadto, nad tło klasyczne w „Messalinie" potrafił [...] dzięki wybornemu scenarjuszowi, rzucić akcję dramaty[...] ną tak bardzo ludzką i wieczną, że nie ustępuje [...] najbardziej rozgłośnym i pełnym napięcia dramatom [...] tle współczesnego życia.

Każdy opis blednie, gdy chodzi o danie poj[...] słowem o tym wyścigu czarujących obrazów świetln[...]

Oto ruch mas. Dziesiątki tysięcy ludzi zasiada[...] gigantycznych ławach największego cyrku na świecie[...] cirku [illegible]. Oto jesteśmy w świątyni pogańs[...]

Towarzystwo Kinematograficzne **„GLORIA”**
SP. Z OGR. ODP.
Warszawa, Marszałkowska 119.—Telef. 93-70.

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Panów Właścicieli Kino-teatrów i osób zainteresowanych, że posiadamy wyłączny monopol na całą Rzeczpospolitą Polską na wielki obraz osnuty na tle tragicznych przeżyć przechrzty, pod tytułem

HRABIA COHN

w wykonaniu najświetniejszych sił ekranu jak:

Stary Cohn	HERMAN VALENTIN.
Jego żona	FRIEDA RICHARD.
Izydor ich syn (Hrabia Cohn)	BERNARD ALDOR słynny z obrazu „Ghetto“.
Hrabina Tekla Cohn	OLGA ENGL.
Comtesse Dora, jej córka	XENIA DESNI.

MESSALINA,

córka konsula Marka Messali, chciwa i okrutna małżonka Klaudjusza — wsławiona ze swej niezwykłej urody — jest zatrutym kwiatem tej zgniłej epoki. Jej imię, jako symbol bezwstydu, przeżyło wieki...

..... Jej czas był winniejszym jej grzechów — niż ona... Jej nieszczęściem był gorący temperament i pragnienie miłości..

Taką MESSALINĘ uosobiła na ekranie czarująca kobieta i wspaniała artystka—hrabina RINA di LIGUORO.

* * *

Czara grzechów Rzymu przebrała się.....

„Godzina dobija — bo kędy miasto wieczne panowało, dziś grób szeroki, rozwarty, napełniony kośćmi i gruzem, opleciony pełzającym bluszczem i ludem...“

„... Na milczącej arenie Kolizeum, na piaskach srebrnych, śród strzaskanych posągów, śród arkad, przemienionych w dzikie skały, ślizga się gad — symbol zagłady...“

Z widzeń „Irydjona“,

* * *

Któż wskrzesić potrafi życie od lat tysięcy umarłe?......

— Nikt!

— Nieprawda!......

— Guazzoni!!

(Własn. „GLORIA“).

MESSALINA

MESSALINA

Towarzystwo Kinematograficzne **„GLORIA"**

SP. Z OGR. ODP.

Warszawa, Marszałkowska 119.–Telef. 93-70.

MESSALINA

MESSALINA

Jaka potęga proporcji, jaka masywność budowy, jaka dumna śmiałość pnących się ku niebu kolumn!... Walka gladjatorów — co za postacie! Ciała spiżowe, bohaterskość!... Teraz grupa nieszczęśliwych — są o trzy kroki od dzikich bestji, od lwów numidyjskich — (dodamy, bez zwykłej zabezpieczającej ściany szklanej), a potem nagle wzruszająca idylla miłosna dwojga przepięknych okazów ludzkich, na tle natury uroczej i w przedziwnych ramach sztuki klasycznej... Dalej jeszcze — przesunie się przed zdumionemi oczyma to wspaniałe **forum romanum**, to, rozkoszna uczta zepsutych, otłuszczonych patrycjuszów, zapatrzonych w tańce pięknych niewolnic, to pokój Cezara ze stylizowanemi według wzoru, naśladowanemi w każdym szczególe, artystycznemi meblami— wykwintem sztuki i zbytku.

Można na to wszystko patrzeć raz — drugi — i trzeci. I zawsze wydaje się, iż widziało się nazbyt mało, że trzeba wrócić i patrzeć raz jeszcze; bo te cuda są zawsze nieuchwytne, nigdy nasycić nie mogą.

Dramat rozgrywa się w epoce panowania dwuch cezarów: Kaliguli i Klaudjusza, w pierwszym wieku naszej ery. Widzimy „Messalinę“, wielką kapłankę kunsztu miłości zmysłowej, to w tawernie na błotnem przedmieściu, to w przepysznych aulach pałaców Cezarów. Widzimy ją w niedoli i na szczytach potęgi i wreszcie w chwili ostatniej, gdy z musu sama zadaje kres swemu życiu, obfitującemu w burze i namiętności nad mierność.

A z jej bogatym we wstrząśnięcia, potężnym i pełnym dramatów żywotem, kontrastują na ekranie pomniejsze epizody—pełna wdzięku idylla miłości uroczej greczynki i pięknego niewolnika. Ekran osiąga tu rzadką pełnię zmiennych estetycznych wrażeń.

Guazzoni, ulubieniec bogów, jest duszą tego filmu: jego autorem, malarzem, budowniczym, reżyserem. Mocną i pewną ręką tworzy sceny zbiorowe, wydobywając z ruchu mas najżywszy efekt. Wszystko w tym ruchu mas zdaje się, ślepo uległem jego rozumnej, artystycznej woli. Wskrzesił on puls życia starożytnego Rzymu, wyczarował go potęgą swego genjuszu. A tak dba o prawdę natury w każdym szczególe, że nie zawahał się przed otruciem czterech wspaniałych rumaków, które na skutek intrygi winny paść na arenie w określonym momencie wyścigów, Kuadrygów. Chciał dla życia prawdy — śmierci!

Nic dziwnego, że Guazzoni stał się dumą narodu włoskiego, król zjawił się osobiście podczas zdjęć w cyrku, by powinszować mistrzowi filmu. Kiedy przed dziesięciu laty, zaproponował akcjonarjuszom stworzenie filmu „Quo Vadis?“ na swój sposób, akcjonarjusze poczytywali go za szaleńca! Ale śmiałym fortuna sprzyja. Dziś Włoch poza Guazzonim nie zna innego bóstwa. Na terenie filmu jest on nowym Michałem Aniołem.

Leo Belmont.

Od redakcji.

Niniejszym zawiadomiamy Sz. PP. Dyrektorów i Właścicieli Teatrów Świetlnych oraz biur wynajmu, że p. Bronisław Hermelin przestał być sekretarzem naszej redakcji i recenzentem i z tego powodu sprawozdań z obrazów w tym numerze nie umieszczamy. Odkładamy to do następnego numeru. Jednocześnie podajemy do wiadomości iż p. Bronisław Hermelin nie jest upoważniony do korzystania z wejścia do kinoteatrów i z naszą Redakcją nic wspólnego niema.

Przegląd dzieł sztuki kinematograficznej na ostatnich ekranach.

Kino „PALACE“.

Dwa światy.

Pisałem już, kiedy była mowa o filmie „Wschód i Zachód“ o ścieraniu się dwuch kultur, o tego ścierania przyczynach i skutkach, analizowałem dokładnie możliwość zwycięstwa Zachodu nad Wschodem, zwycięstwa, którego symbolem jest dochowanie kulturalnej i duchowej tradycji przodków. I pisałem wówczas, że zewnętrzny wygląd człowieka nie świadczy bynajmniej o jego pochodzeniu, jedyną bowiem wartością jest synteza własnego duchowego ja. Teraz z okazji nowego filmu należało to przypomnieć — z tą jedynie różnicą — że o ile ideą przewodnią „Wschodu i Zachodu“ było właśnie to moralne znaczenie człowieka, o tyle w „Dwuch światach“ chodzi w pierwszej mierze o duchowe znaczenie ghetta żydowskiego i uwzględniona jest możliwość zniesienia go bez wielkiego dla świata żydowskiego uszczerbku. Mamy więc już do czynienia z filmem tendencyjnym, z filmem w którym zamknięciu i odosobnieniu się żydostwa przeciwstawiono taką ogólnoludzką potęgę jak Shakespeare.

I wobec tych tendencyjnych idei filmu zachodzi pytanie, czy właśnie owa tendencyjność nie obniża

Nie!

Bowiem dziś w wieku dwudziestym, w wieku całkowitej tolerancyjności i indeferentyzmu narodowościowego i religijnego, w wieku wspaniałego rozkwitu wszechwiedzy, wniesienie poszczególnych kultur do jednego wspólnego kotła wiedzy jest niezwykle pożądanem zjawiskiem obfitującym w nieobliczalne dobroczynne dla całej ludzkości następstwa.

Film jest najlepszym środkiem propagandowym dzięki swemu międzynarodowemu językowi. Bo milczenie posiada przecież ten wybitnie internacjonalistyczny (wcale nie komunistyczny) charakter, i przez to staje się przystępnem dla różnych ludzi i różnych czasów.

Intensywna praca nad udoskonaleniem tej potęgi, potęgi milczenia, praca wielu ludzi i narodów przynosi coraz bardziej pożądane skutki w postaci nowych filmów, posiadających coraz to większe walory czy to naukowe, moralne, czy artystyczne.

* * *

„Dwa światy“ to zapowiedź ostatniego etapu bezustannego dotychczas ścierania się, to zapowiedź bliskiego kompromisu, opartego na honorowych dla stron obydwu warunkach.

„Dwa światy“ to wielki dramat rodzinny, wielka tragedja, której skutkiem jest przysporzenie międzynarodowej kulturze jednostek wybitnych nie mniejszych

Przemysł Kinematograficzny „LUX“ SPÓŁKA AKCYJNA w Warszawie, ul. Jasna 22.
Tel.: 238-86, 238-89.
Adres telegraf. „LUXFILM“.

Najnowsze arcydzieło filmowe

wytwórni i reżyserji RYSZARD OSWALD.

FILIP II

Kròl państwa w którem słońce nigdy nie zachodziło

czyli

Don Carlos i Elzbieta

Konflikt miłosny Króla, Królowej i Królewicza.

Miłość Króla — ojca do narzeczonej syna. **Miłość** następcy tronu do macochy.

Król wydający syna w ręce inkwizycji za próbę porwania Królowej.

W rolach głównych:

Dagny Servaes, Egede Nissen
CONRAD VEIDT.

Fascynujący przepych wystawy. Upajające artyzmem zdjęcia.

Konkursowa gra. Frapujący temat. Genjalna realizacja.

Reżyser tego obrazu RYSZARD OSWALD

uważa to dzieło za najlepszy, najdoskonalszy i najbardziej dojrzały film

jaki kiedykolwiek stworzył.

HELENA

Przemysł Kinematograficzny
„LUX"
SPÓŁKA AKCYJNA.
Warszawa, ul. Jasna, tel. 238-86, 238-89.
Adres telegr.: „LUXFILM".

UPADEK TROJI

Najpotężniejsze arcydzieło sztuki filmowej!
Najcudowniejsza baśń antyku „ILIADA" według Homera!
Najdrogocenniejszy zabytek kultury!
Młodość ludzkości! Wiek Herosów!
Wskrzeszony świat antycznej Grecji!

HELENA

Dzieje najpiękniejszej kobiety, która zaważyła na losach świata, o którą walczyły narody, dla której runęły mury Troji.

Film miljardowy, gigantyczny rozmach wystawy.

Oślepiający przepych i bogactwo.

Wytwór trzyletniej pracy

GENJUSZU i TALENTU

najzdolniejszych artystów, inżynierów, dekoratorów, estytów i znawców kultury i sztuki.

CZASY w których piękne ciało było najwznioślejszem pięknem.

CZASY w których nagość nie budziła wstydu.

EPOKA współżycia Bogów, półbogów i ludzi.

W rolach głównych:

Ada Darclea, Hanna Ralf, Adela Sandrock, Wł. …DAROW, Basserman, Steinrück, Carl de Vogt.

PRZEMYSŁ KINEMATOGRAFICZNY
„L U X“
SPÓŁKA AKCYJNA
Warszawa, Jasna 22, tel. 238-86, 238-89.
Adres telegraficzny: „LUXFILM“.

Najpotężniejszy szlagier amerykańskiego trustu filmowego METRO.

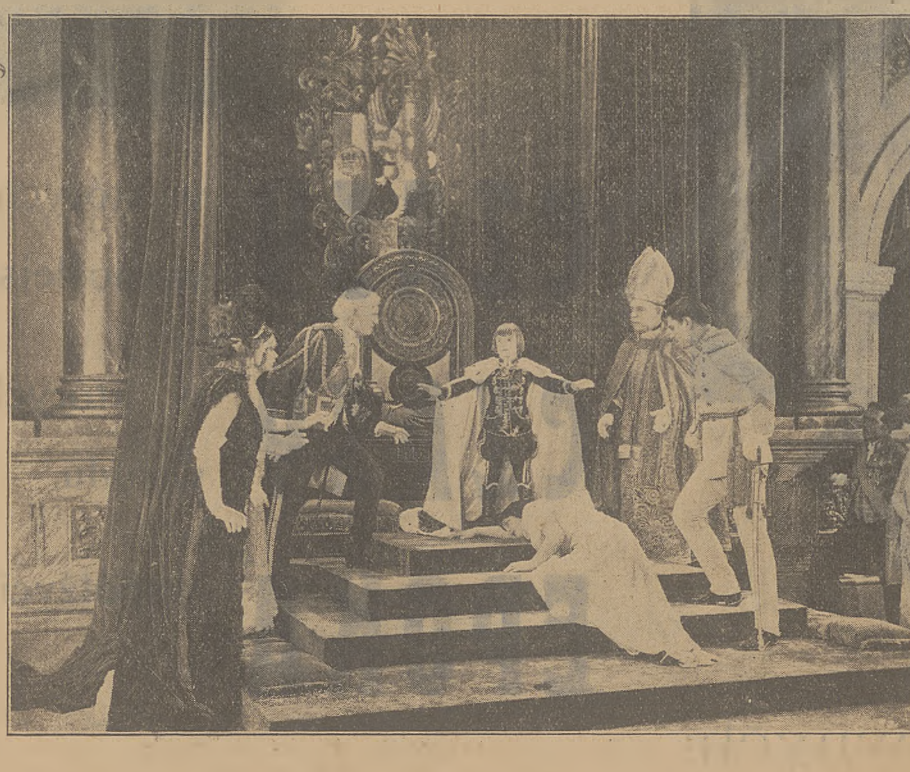
Najmłodsza najświetniejszego blasku gwiazda nad szczytami twórczości ekranowej

Jackie Coogan

w filmie p. t. **NIECH ŻYJE KRÓL**

Powieść o złotej młodości Królewskiego dziecięcia porywająca siłą i głębią tematu.
Młodociany Królewicz prześladowany przez sprzysiężenia rewolucyjne.

Głosy prasy **Times.**

„Najpotężniejszy film jaki został dotychczas napisany dla tego fenomenalnego malca. Królewskiej dostojności sceny, sprężysta reżyserja, ciągłość, logika i stopniowanie akcji — maximum ekspresji i artyzmu“.

Motion Pictures News.

„To co dał w tym filmie **JACKIE COOGAN** jest czemś nieogarniętem w jego krótkiej i tak wybujałej twórczości, jako Królewicz. Oto lśni ta najmłodsza gwiazda nieopisanym blaskiem...“

Bajeczna wystawa. Przodujące arcydzieło wszechświatowej produkcji Kinematograficznej.

NOWOŚĆ!

Żarówki projekcyjne

OSRAM NITRA

formy rurkowej

OSRAM
Spółka Akcyjna
WARSZAWA
Królewska 11

KRUPP-ERNEMANN

Jeneralna reprezentacja

DOM HANDLOWY HENRYK POLITUR

KOPENHAGA ★ WARSZAWA ★ MOSKWA

ul. Emilji Plater 10, Telef. 144-98 Adr. telegr.: "HENPOLIT".

poleca ze składu wszechświatowej sławy

STALOWE KINO—APARATY

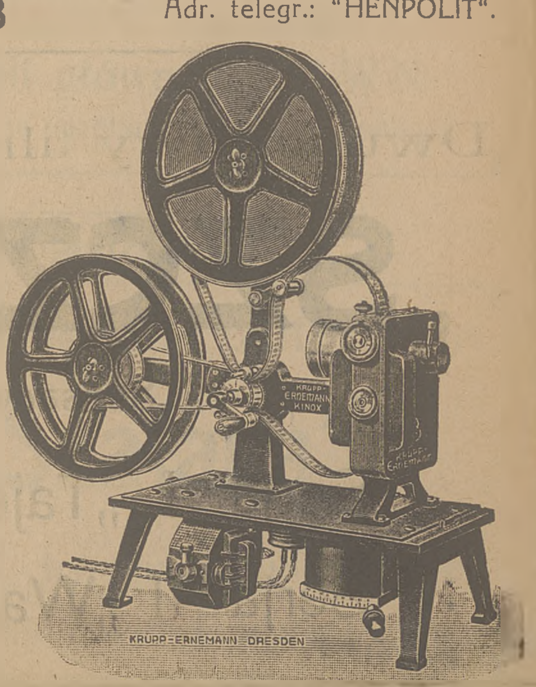
„Imperator"

oraz części do takowych.

Wielki wybór aparatów dla celów odczytowych, projekcyjnych, szkolnych, domowych, uczniowskich.

Dla umożliwienia nabycia kompletów oraz oddzielnych główek udzielamy firmom odpowiedzialnym częściowy kredyt.

☛ Techniczny dział Kino - projekcji prowadzony jest pod kierownictwem znanego specjalisty p. **Zygmunta Kalinowskiego**, który udziela bezpłatnie wszelkich technicznych wyjaśnień codziennie w biurze Zarządu między 11—1.

„Kinox" Mod. II z motorkiem i regulatorem.

Spis ostatnio wypuszczonych obrazów:

NAJLEPSZY FILM
Produkcji 1923 roku Reżyserji **D. Gryffitha**
z uroczą
Liljaną Gish
p. t. „Fatalna noc poślubna" w **7** cz. (The Fatal Marriage).

Małe Wróbelki Paryża..
7 aktów.
Dramat obyczajowy wykonany przez artystów teatru
„Sary Bernhard" w Paryżu.
Najlepszy dramat obyczajowy produkcji franauzkiej oglądany w Polsce.

II-gi z cyklu wyróżnionych obrazów na wystawie Kinematograf. w Turynie.
Mateńko dziecię wzywa...
Dramat rodzinny w **7** cz.
z MARJĄ JACOBINI w roli główn.

— KOLOSALNY FILM CYRKOWY —
Między Bestjami i Ogniem
Dramat w 8 cz.
Zdumiewająca gra 5-cio letniej dziewczynki i sześcioletniego chłopczyka **wśród grupy lwów** trzyma widza w silnem napięciu.

Dramat miłości i życia rodzinnego
— p. t. —
Niewolnik lekkomyślnej kobiety
Dagny Servaes i Werner Kraus
w rolach głównych
Kasowy Film.

Sensacja nad sensacją. Sceny cyrkowe.
Szalony Czyn Galernika
Sensacyjny film w **6** cz.
w roli główn. BROWN.
Walka na dachu płonącego pociągu.

Kopalnia złota dla Właścicieli Kinoteatrów.

5 cio Serjowy
Sensacyjny film ameryk. zaliczony do tak zw. „ZŁOTEJ SERJI"
„Czciciele Szatana"
Turcy, Chinczycy, murzyni, lwy, tygrysy, haremy, klub czarnych masek i t. p. sensacyjne momenty trzymają widza w napięciu.

w swem narodowem odosobnieniu dostatecznej karmy duchowej.

Wspaniała jest interpretacja starego rabbi'ego (Morewski). Posiada on w swej psychologji tyle niezmierzonej łagodności i dobroci, tyle wiary — może nawet jej nadmiar, co doprowadza go do fanatyzmu. A tą wybitną jednostką ghetta jest syn jego Boruch (Ernst Deutsch), który wszedł w nowy świat ten drugi, nieznany, w ten nowy świat, który go z otwartemi ramiony przyjął.

Henny Porten — jak zwykle imponująca.

Nie poszły na marne rządzenia królów i cesarzy, bo oto coraz częściej dociera do niedostępnych dotychczas zabytków oko objektywa i rozsyła te cuda w świat szeroki. Zdjęcia dokonane w Schöhnbrunnie, w Burgtheater, mają w sobie wiele piękna i estetyki, tak dalekiej od naszego brutalnego codziennego życia.

(Własność „Kolos")

Kino „FILHARMONJA".

Romans księżniczki de Valois.

Drżało wszystko przed potęgą Napoleona.

Pod potężną stopą jego dyszały ciężko ludy Europy, wchłaniały w siebie ten dech rewolucyjnej wolności francuskiej, który opanował wszystkie stany ówczesnej społeczności zachodu. Kłoniły się kornie wszystkie głowy, biły niskie pokłony a na ustach więdło przekleństwo.

Uzurpator.

On — ten mały korsykanin, porucznik artylerji, kapral Francji wdarł się na święte miejsce książąt de Valois, na miejsce uświęcone krwią spływającą z szyi ostatniego z Bourbon'ów.

Zbezcześcił brutalnym żołnierskim butem i niepamiętnym genjuszem te miejsca, gdzie szeleściły jedwabie i delikatne białe rączki markiz i dam dworu.

Ale nie wygnał nikogo. Ci, co żyli, bądź zostali wygnani przez rewolucję, bądź sami uciekli przed strasznym nożem gilotyny, przed nieubłaganą krwawą zemstą Danton'a Robespierre'a i Marat'a.

A bóg wojny zajął tron bogów zemsty i rewolucji, bogów łaknących krwi.

Dwory zagraniczne chętnie przyjmowały zbiegów, żywiąc niepłonną nadzieję wielkiego zarobku terytorjalnego za militarną pomoc w odzyskaniu dawnego stanowiska.

Lecz w owym czasie w roku 1809 nie było mocy, mogącej złamać potęgę Napoleona. Chociaż na wygnaniu żyjące, posiadały magnackie rodziny francuskie swą niezaspokojoną dumę i ambicję, te fałszywe maniery arystokratyczne, które w ostatecznym swym rezultacie doprowadzają do stopniowego samowyparcia się ich przez poszczególnych członków i zrywania z rodziną i tradycją.

Ci, którzy zasady tradycji arystokratycznej gwałcą traktowani są jako element szkodliwy i całkowicie zbyteczny.

Takim właśnie człowiekiem był młody książę de Valois mieszkający wraz z ojcem niewidomym i siostrą w Wiedniu. Żywiąc silne uczucie dla córki pewnego księgarza (a więc nie arystokratki) oświadczył to swemu ojcu, który nie omieszkał wyrzec się go.

Wraz z ukochaną odebrał sobie życie.

Ale brat młodej przedwcześnie zmarłej dziewczyny mści się i zdobywa miłość młodej księżniczki de Valois, która pragnie by Medard został incognito ojcem przyszłego króla Francji.

Potężny jest ten film.

Niezwykle artystyczne zdjęcia, wspaniała gra i to co jest bodaj najtrudniejsze do osiągnięcia, z niesłychaną maestrją przeprowadzone sceny batalistyczne. Są też pewne usterki.

W akcie 5-tym podczas bitwy na moście aktorzy sami skaczą do wody co się gwałtownie rzuca w oczy.

Psychologicznie wszystkie typy się doskonale scharakteryzowane przez autora i reżysera i świetnie uchwycone interpretowane przez aktorów.

Początek i koniec są sumę wartości obrazu.

Gloire.

Sława, sława, sława.

(Własn. „PETEF")

Film artystyczny „SYLVESTER".

Nowy film Lupu Picka znajduje ocenę w tym numerze z technicznego punktu widzenia na innem miejscu. Ponieważ jednak film ten pod pewnym względem ukazuje sztuce filmowej zupełnie nowe drogi, a więc pretenduje do nazwy epokowego, musimy więc niezależnie od zwykłej technicznej oceny, poświęcić mu kilka słów oceny zasadniczej.

Dlaczego musi się nazwać go epokowym. Zasada **nieużywania tytułów** nie była tu przecież, biorąc ściśle rzecz historycznie, poraz pierwszy zastosowaną. Tworzyła ona już podstawę do filmu p. t. „SKORUPY" (Scherben) tego samego reżysera, w którym jak wiadomo, był tylko jeden środkowy tytuł: w przybliżeniu próbowano go w podobnem wykonaniu (chociaż nie tak zupełnie, jak w tym filmie), także i w innych dziełach filmowych ostatniego czasu. Co prawda, nie z tą żelazną konsekwencją, z jaką przeprowadzono tutaj tę regułę.

Rozstrzygającym jest jednak nie ten fakt, że w tym filmie brak wogóle środkowych tytułów, ale raczej to, że on, zgodnie z całym swem założeniem, **nie potrzebuje i nawet nie może** mieć żadnego tytułu środkowego.

Rękopis Mayera jest opracowany w pełnem przeświadczeniu i przeniknięciu filmowemi t. zn. optycznemi możliwościami i granicami. On był czem winien być każdy poeta filmowy, nastrojony nawskroś widokowo; on napisał poemat w obrazach, dla którego niemożliwą jest inna forma wykonania, jak tylko filmowa (i także lektura, albowiem ten manuskrypt jest, jak to już podkreśliliśmy w dziale krytyki, tak dobrze napisany, że potrafi wywrzeć także i na pojętnego czytelnika podobne wrażenie, jak na tego, który film ogląda).

Poeta i reżyser nie ułatwili sobie zadania. Postanowili nie przedstawiać widokowo łańcucha zdarzeń przedmiotowych, realnych, ale zaczerpnąć fabułę ze sfery przeżyć czysto duchowych. Trzeba było zatem nie uciekając się do pomocy słów, odtworzyć w obrazach szereg wewnętrznych przeżyć. Że to się powiodło należy podziękować za to reżyserowi, który potrafił z dalszej perspektywy, w której rozgrywa się jego utwór zrobić realną przenośnię i kierować jej trzema aktorami w ten sposób, że oni mogli duchowe przeżycia odtwarzanych przez siebie postaci, wyrazić tylko za pomocą mimiki i gestów.

Edith Posca odtworzyła świetnie rolę żony ze wszystkiemi najdrobniejszemi szczegółami, Eugen Klöpfer odegrał rolę męża, a Frieda Richard — rolę matki z siłą, która chwilami przejmowała dreszczem.

(„Lichtbildbühne" № I. v. 5 Januar 1924.) (Własn. „Polfilmy")

NORBERT HOCHMAN

KINEMATOGRAFY i FILMY.

Własne przedsiębiorstwa
w Warszawie:

KINO „PAN" NOWY-ŚWIAT 40
(950 osób).

KINO „NOWY" MARSZAŁKOWSKA 125
(850 osób).

Telefony: 237-40, 236-57, 94-01, 217-97.

Konta bankowe: Bank Zjed. Ziem Polskich.
Bank Dyskont. Warszawski.
P. K. O. Nr. 8655.

Polski Bank Handlowo-Przemysłowy
ODDZIAŁY: Kraków, Basztowa 16.
Lwów, pl. Maryacki 7.

Warszawa, data stempla pocztowego.
Marszałkowska 125.

Do P. T.

PRZEMYSŁOWCÓW FILMOWYCH

i Właścicieli Biur Wynajmu Filmów.

Niniejszym pozwalam sobie podać do p. t. Wiadomości, że nabyłem wszekkie udziały S. A. „Petef" w kinie „Pan" i odtąd powyższe przedsiębiorstwo prowadzić będę samodzielnie, grając jak dotychczas obrazy tylko pierwszorzędnej wartości.

Posiadając dwa przedsiębiorstwa, o ogólnej ilości miejsc około 2000, jestem w stanie wynajmować najlepsze i najdroższe filmy i proszę uprzejmie P. P. Właścicieli Biur Wynajmu i Przemysłowców Filmowych o łaskawe nadesłanie swych cennych ofert.

Dotychczas zakontraktowałem dla moich kinoteatrów następujące filmz:

MESSALINA

THE KID (Szklarz) z CHAPLINEM i COOGANEM

MODELKA z KORINNĄ GRIFFITH

POTĘGA CIEMNOTY w/g TOŁSTOJA.

ZNAK NA DRZWIACH z NORMĄ TALMADGE

Sądząc że WW. Panowie wezmą pod uwagę niniejsze moje oświadczenie, pozostaję w oczekiwaniu ofert na wysokowartościowe filmy.

Z poważaniem

Norbert Hochman

Warszawa, Marszałkowska 125

Rok 5-ty № 37.

KINEMA

NIEZALEŻNE POLSKIE MIESIĘCZNE CZASOPISMO KINEMATOGRAFICZNE

Revue mensuelle indépendante de la cinématographie polonaise.

—

The independent journal of the polish cinematograph Industry.

—

Unabhängige Monatliche Fachzeitschrift der polnischen Kinematographie.

—

Rivista polacca dell'industria cinematografica.

—

WARSZAWA
Luty
1924.

Redakcja i Administracja: Marszałkowska 125. Redaktor naczelny: JAN BAUMRITTER. przyjmuje od 1—3. Konto P. K. O. 3666 — Tel.: 236-57, 204-29.

Właściciele i wydawcy: Helena Olszewska i Jan Baumritter. Kierownik Adm. Konstanty Jankowski.

DRUK W. SPIEGELSTEINA WARSZAWA, DŁUGA 38/40.